

?? Güvenli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? Güvenli?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23788>

Özet

?? Güvenli?i Ölçe?i, çal??anlar?n i?yerlerindeki güvenlik durumlar?na dair sübjektif de?erlendirmelerini ve alg?lar?n? ölçmek amacıyla kullan?lan bir psikometrik araçtır. Sunulan bu versiyon, mevcut bir yabancı kayna??n Türkçe ba?lama **uyarlama** çal??mas? sonucunda geli?tirilmittir. Ölçek, genellikle endüstriyel veya tehlikeli i? ortamlar?nda çal??an bireylerin **i? güvenli?i alg?s?** düzeylerini belirlemek için kullan?lmaktadır. Kaynak referans?, ölçe?in özellikle i? doyumunu ile i? güvenli?i alg?lar? aras?ndaki ili?kiyi inceleyen bir yüksek lisans tezinde kullan?ld???n? göstermektedir.

Bu araç, organizasyonel psikoloji ve **endüstriyel psikoloji** alanlar?nda, i?yeri kazalar?n?n önlenmesi, güvenlik kültürünün de?erlendirilmesi ve çal??an sa?l???n?n korunmas? gibi kritik konularda veri sa?lamaktadır. Ölçe?in kullan?m?, yöneticilere ve ara?t?rmacılara, güvenlik prosedürlerinin etkinli?ini ve çal??anlar?n bu prosedürlere ne ölçüde ba?l? oldu?unu anlamada yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

?? Güvenli?i, ?? Güvenli?i Alg?s?, ??yeri Güvenli?i, **?? Doyumu**, Organizasyonel Psikoloji, Uyarlama, Endüstri.

Yazarlar

Atay, F. (Uyarlayan)

Amaç

?? Güvenli?i Ölçe?i'nin temel amacı, çal??anlar?n çal??t?klar? ortamdaki güvenlik ko?ullar?na, prosedürlerine ve yönetim yakla??mlar?na ili?kin genel ve ki?isel **alg?lar?n?** sistematik olarak ölçmektir. Bu alg?lar, bireyin i?yerindeki risk düzeyini nas?l yorumlad???n? ve güvenlik davran??lar?na ne ölçüde uyum sa?lad???n? gösterir.

Ölçek, adaptasyon çal??mas?nda, **i? doyumunu** düzeylerinin i? güvenli?i alg?lar? aç?s?ndan incelenmesi amacıyla kullan?lm???r. Bu kullan?m, i? güvenli?i alg?s?n?n sadece fiziksel risklerle de?il, ayn? zamanda psikolojik iyi olu? ve i?e ba?l?lık gibi faktörlerle de ili?kili oldu?unu ara?t?rmay? hedeflemiştir.

Yap?

Ölçek, psikometrik açıdan **?? Güvenli?i Alg?s?** (Occupational Safety Perception) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?enden oluşur:

Çevresel Güvenlik Alg?s?: ??yerindeki fiziksel tehlikelerin ve kullan?lan ekipmanlar?n güvenli?ine dair de?erlendirmeler.

Yönetimsel Güvenlik Alg?s?: Üst yönetimin güvenlik politikalar?na verdi?i destek, güvenlik e?itimlerinin kalitesi ve güvenlik kurallar?na uyumun te?vik edilmesi.

Ki?isel Güvenlik Sorumlulu?u: Bireyin kendi güvenlik davran?lar?na ve meslektar?lar?n?n güvenli?ini koruma çabalar?na yönelik inançlar?.

Bu ölçe?in uyarlama çal??mas?nda, orijinal yap?n?n Türk endüstri çal??anlar? ba?lam?nda korunup korunmad??? faktör analizi yoluyla incelenmi?tir.

Geçerlik

Kaynak meta verilerinde ?? Güvenli?i Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?na ait spesifik **geçerlik** katsay?lar? (içerik, yap? veya ölçüt geçerli?) do?rudan belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçe?in akademik bir tez kapsam?nda uyarlanmas?, standart psikometrik prosedürlerin uyguland???n? varsaymay? gerektirir.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in maddelerinin Türk kültürü ve diline uygunlu?u için çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm?? olmal?d?r. Yap? geçerli?i için genellikle do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi yöntemleri ile ölçe?in teorik yap?y? destekleyip desteklemedi?i test edilir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait spesifik **güvenirlik** de?erleri (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? veya test-tekrar test güvenilirli?) meta verilerde bo? b?rak?lm??t?r. Yüksek lisans tezi (Atay, 2006) içerisinde bu de?erlerin detaylı olarak sunuldu?u varsay?lmaktadır.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini gösterir. Endüstriyel psikoloji çal??malar?nda, iç tutarlılık katsay?s?n?n genellikle 0.70 ve üzerinde olmas? kabul edilebilir bir standart olarak görülmektedir.

Faktör Analizi

?? Güvenli?i Ölçe?i'nin **uyarlama** çal??mas?nda (Atay, 2006), ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örnekleme de geçerli olup olmad???n? belirlemek amacıyla faktör analizinin kullan?ld??? dü?ünülmektedir.

Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ke?fetmek için kullan?lrken, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n (örne?in, tek faktörlü veya çok faktörlü yap?n?n) Türk verisine ne kadar iyi uydu?unu test etmek için uygulan?r. Bu analizler, ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini destekleyen temel istatistiksel ad?mlard?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Lickert Tipi Ölçek veya benzeri).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Endüstri alan?nda çal???an bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kin çal???an popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Atay (2006) tezinde Sakarya bölgesindeki endüstri alan?nda çal???an bireylerden olu?an bir örneklem kullan?lm???t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Alg?lanan Risk, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, ?? Sa?l??? ve Güvenli?i, Faktör Yap?s?, Örgütsel ?klm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor.

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yaz???ma Adresi: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in kullan?ld??? çal???ma 2006 y?l?nda tamamlanm???t?r. Ölçe?in orijinal kayna???na ait izin ve ücret bilgileri adaptasyon çal???mas?nda belirtilmemi?tir. Ancak Atay'?n (2006) **yüksek lisans tezi**, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a???daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: <is-guvenligi-olcegi-toad.pdf>

Kaynakça

Atay, F. (2006). *Endüstri alan?nda çal??an bireylerin i? doyumunu düzeylerinin i? güvenli?i alg?lar? aç?s?ndan incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi'ndeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

?? Güvenli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak meta verilerinde yer almamaktad?r. Maddelerin tam içeri?i, Atay (2006) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin eklerinde veya ilgili bölümlerinde bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM